

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

Језик
српског народа

ЈУ Службени гласник Републике Српске,
Бања Лука, Вељка Млађеновића бб
Телефон/факс: (051) 456-331, 456-341
E-mail: sgrs.redakcija@slglasnik.org
sgrs.oglasi@slglasnik.org
sgrs.finansije@slglasnik.org
sgrs.online@slglasnik.org

www.slglasnik.org

Понедељак, 14. децембар 2020. године

БАЊА ЛУКА

Број 123

Год. XXIX

Жиро рачуни: Нова банка а.д. Бања Лука
555-007-00001332-44
НЛБ банка а.д. Бања Лука
562-099-00004292-34
Sberbank а.д. Бања Лука
567-162-10000010-81
UniCredit Bank а.д. Бања Лука
551-001-00029639-61
Комерцијална банка а.д. Бања Лука
571-010-00001043-39
Addiko Bank а.д. Бања Лука
552-030-00026976-18

2328

На основу Амандмана XL тачка 2. на Устав Републике Српске ("Службени гласник Републике Српске", број 28/94), доносим

УКАЗ

О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ФАКТОРИНГУ

Проглашавам Закон о факторингу, који је Народна скупштина Републике Српске усвојила на Тринаестој редовној сједници, одржаној 2. децембра 2020. године, а Вијеће народа 10. децембра 2020. године констатовало да се Закон о факторингу не односи на витални национални интерес ни једног од конститутивних народа у Републици Српској.

Број: 01-020-4232/20
10. децембра 2020. године
Бањалука

Предсједник
Републике,
Жељка Цвијановић, с.р.

ЗАКОН

О ФАКТОРИНГУ

ГЛАВА I

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Предмет закона

Члан 1.

Овим законом уређују се појам, предмет и врсте факторинга, уговор о факторингу, права, обавезе и одговорности учесника факторинга, услови за оснивање, пословање и престанак рада друштва за факторинг, те надзор над обављањем факторинга.

Значење појединих појмова

Члан 2.

Појмови који се користе у овом закону имају следећа значења:

1) краткорочно потраживање је новчано потраживање које досијева на наплату у року до годину дана од дана продаје робе, односно пружања услуге за које је рок утврђен уговором о продаји робе или пружању услуге;

2) пословним субјектима сматрају се правна лица и предузетници који самостално наступају у правном промету и учествују у поступку промета робе и услуга ступајући у међусобно дужничко-повјерљачке односе;

3) уступилац је пословни субјект који уступа фактору своје краткорочно потраживање настало на основу уговора са дужником о продаји робе или пружању услуге;

4) фактор је пријемник који преузима, односно купује краткорочно потраживање од уступоца (обавља дјелатност факторинга);

5) дужник је пословни субјект који купује робу или услугу из основног посла и који је обавезан да плати фактору краткорочно потраживање настало на основу уговора са уступоцем о продаји робе или пружању услуге;

6) квалификовано учешће постоји када једно лице има:

1. само или са једним или са више других лица, која су са њим повезана или заједнички дјелују, директно или индиректно, 10% или више власништва над капиталом или учешћа у гласачким правима тог правног лица или

2. могућност вршења значајног утицаја на управљање правним лицем или на пословну политику тог правног лица.

Примјена других закона

Члан 3.

На питања која нису уређена овим законом примјењују се одредбе закона којим се уређују облигациони односи, привредна друштва, спречавање прања новца и финансирања терористичких активности, као и одредбе других закона које су учесници факторинга дужни да примјењују.

ГЛАВА II

ФАКТОРИНГ

Факторинг

Члан 4.

(1) Факторинг је правни посао купопродаје постојећег недоспјелог или будућег краткорочног потраживања, насталог на основу уговора о продаји робе или пружању услуге у коме учествују уступилац, фактор и дужник.

(2) Предмет факторинга може бити откуп сваког постојећег недоспјелог или будућег, цијелог или дјелимичног, краткорочног потраживања које је настало по основу уговора о продаји робе или пружању услуге, закљученог између пословних субјеката.

(3) Изузетно од става 2. овог члана доспијеће предмета факторинга у тренутку откупа од стране фактора смије бити дуже од године дана у случајевима када је уступилац предмета факторинга Република Српска.

(4) Фактор може бити банка, друштво за факторинг и Инвестиционо-развојна банка Републике Српске.

(5) Изузетно од става 3. овог члана, фактор може бити и друго привредно друштво које пружа финансијске услужне дјелатности, под условом да је посебним законом утврђено да то привредно друштво може обављати дјелатност факторинга.

(6) Банка обавља посао факторинга у складу са законом којим се уређује пословање банака и одредбама овог закона којим се уређује уговор о факторингу, права и обавезе учесника у факторингу, те казнене одредбе којима су утврђени прекршаји у случају непридржавања одредаба које је банка дужна примјењивати обављајући посао факторинга.

(7) Друштво за факторинг, Инвестиционо-развојна банка Републике Српске и друго привредно друштво из става 4. овог члана обављају дјелатност факторинга уз претходно прибављену дозволу за обављање дјелатности факторинга Комисије за хартије од вриједности Републике Српске (у даљем тексту: Комисија).

(8) На Инвестиционо-развојну банку Републике Српске и друга привредна друштва из става 4. овог члана која обављају дјелатност факторинга примјењују се одредбе овог закона којима се уређује посао факторинга, осим одредаба којима се уређују услови за оснивање и престанак рада друштва за факторинг.

Документација у факторингу

Члан 5.

(1) Факторинг се спроводи на основу сљедеће документације:

- 1) уговора о факторингу,
- 2) уговора о продаји робе или пружању услуге,
- 3) рачуна или фактура о испоруци робе и извршеним услугама с наредбама, отпремницама и пријемницама робе, записницима о извршеним услугама, изводима отворених ставки с обавјештењима о доспијењу дуга на наплату и ургенцијама за плаћање, а код међународног факторинга и извозна и увозна царинска документација, изјава о плаћеном порезу на додату вриједност и царини, као и доказ о отвореном акредитиву,
- 4) полиса осигурања и реосигурања, ако су уговорене,
- 5) финансијских извјештаја,
- 6) документације везане за кореспонденцију уступиоца са дужником,
- 7) остале документације која може да послужи као основ за доказивање да је робе стварно испоручена или услуга извршена.

(2) Обавезно је да кореспонденција између учесника факторинга буде у писаној форми, достављена путем поште, електронским путем или на неки други прикладан начин.

Накнаде фактора

Члан 6.

(1) За извршене услуге факторинга фактор може уговорити накнаду, административну накнаду и факторинг камату.

(2) Накнада је износ који фактор обрачунава уступиоцу на основицу од номиналног износа откупљеног краткорочног потраживања.

(3) Административна накнада је накнада за оперативне активности везане уз пружање услуге факторинга (вођење евиденције, договарање и праћење отплате предмета факторинга, прикупљање података, израда анализа и друго).

(4) Факторинг камата је камата коју фактор обрачунава уступиоцу на исплаћени аванс за краткорочно потраживање по основу уговора о продаји робе или пружању услуге за период од исплате аванса до уговореног рока доспијења краткорочног потраживања од дужника.

Домаћи и међународни факторинг

Члан 7.

(1) Према сједишту учесника факторинга, факторинг може бити домаћи и међународни.

(2) Домаћи факторинг је факторинг у којем су сви учесници резиденти у смислу прописа којим се уређује девизно пословање.

(3) Међународни факторинг је факторинг у којем је најмање један од учесника нерезидент у смислу прописа којим се уређује девизно пословање.

(4) Фактор може предмет факторинга платити резиденту и наплатити од нерезидента у иностраној валути, у случају када откупљује предмет факторинга који је у складу са одговарајућим прописима исказан у иностраној валути.

(5) На међународни факторинг сходно се примјењују одредбе прописа којима се уређује девизно пословање.

Факторинг са правом регреса и факторинг без права регреса

Члан 8.

(1) Према обавези преузимања ризика наплате потраживања, факторинг може бити факторинг са правом регреса и факторинг без права регреса.

(2) Факторинг са правом регреса је посао факторинга у којем уступилац одговара за наплативост уступљеног потраживања, те подразумијева да фактор има право на обештећење од уступиоца по основу уговора о факторингу за плаћени аванс и обрачунату факторинг камату и накнаду када дужник није извршио плаћање краткорочног потраживања у року доспијења.

(3) У случају факторинга са правом регреса када наплата краткорочног потраживања од дужника није извршена у року доспијења, фактор је дужан да о томе обавијести уступилоца, а уступилац је дужан да обештети фактора.

(4) Факторинг без права регреса подразумијева да фактор преузима ризик наплате краткорочног потраживања и у случају немогућности наплате краткорочног потраживања од дужника нема право на обештећење од уступиоца за плаћени аванс и накнаду.

Обрнути факторинг

Члан 9.

(1) Обрнути факторинг је посебна врста факторинга који се уговара између фактора и дужника у којем фактор преузима дужникову обавезу плаћања према добављачима из уговора о продаји робе или пружању услуге.

(2) Дужник има обавезу да обезбиди сагласност повјериоца у писаној форми.

(3) У обрнутом факторингу фактор има право на наплату накнаде.

(4) Фактор има право наплате потраживања од дужника у року дефинисаном уговором из става 1. овог члана.

(5) На обрнути факторинг сходно се примјењују одредбе овог закона.

ГЛАВА III

УГОВОР О ФАКТОРИНГУ

Уговор о факторингу

Члан 10.

(1) Факторинг се може обављати само на основу уговора о факторингу, закљученог у писаној форми.

(2) Уговор о факторингу је правни посао којим уступилац уступа фактору своје постојеће недоспјело или будуће, цијело или дјелимично, краткорочно потраживање од дужника, настало на основу уговора о продаји робе или пружању услуге, а фактор се обавезује да уступиоцу плати уговорени износ.

(3) Будуће краткорочно потраживање може бити предмет факторинга само ако се у тренутку закључивања уго-

вора о факторингу могу одредити повјерилац и дужник, највећи могући износ тих потраживања и основа настанка тих будућих потраживања.

(4) Предмет уговора о факторингу не може бити потраживање чији пренос је забрањен законом, које је везано за личност повјериоца или које се по својој природи противи преношењу на другог.

(5) Уговор чији предмет није дефинисан у складу са овим законом не сматра се уговором о факторингу.

(6) Фактор може да захтијева од уступеоца да обезбједи и изјаву дужника да је примио робу и услуге према издатом рачуну или фактури, без приговора на њихове материјалне недостатке.

(7) Уговор о факторингу производи правно дејство и без изјаве дужника из става 6. овог члана, осим ако другачије није уређено посебним законом.

(8) Уговор о факторингу се не сматра уговором о кредиту или зајму у смислу прописа Републике Српске.

Садржај уговора о факторингу

Члан 11.

Уговор о факторингу обавезно садржи сљедеће елементе:

1) податке о уговорним странама (пословно име и сједиште, име и презиме законских заступника и њихове функције и јединствени идентификациони број пореског обвезника),

2) врсту факторинга, посебно према праву регреса,

3) основ и податке о краткорочном потраживању које је предмет уговора,

4) износ, начин обрачуна плаћања и плаћање откупљеног потраживања,

5) износ и обрачун накнаде и административне накнаде фактору,

6) износ и обрачун факторинг камате,

7) рокове реализације одредаба из уговора,

8) начин рјешавања спорова,

9) потписе овлашћених лица и датум закључивања уговора.

Важење уговора и забрањени уговори

Члан 12.

(1) Уговор о факторингу престаје да важи истеком рока на који је закључен, а уколико није закључен на одређен рок престаје када потраживања буду наплаћена или регрисана.

(2) Уговори о факторингу једног уступеоца закључени са различитим факторима, а који имају за предмет продају истог потраживања, забрањени су и ништавни.

Обавјештење о преносу потраживања

Члан 13.

(1) За пренос потраживања са уступеоца на фактора није потребна сагласност дужника.

(2) Уступилац је дужан да у року од пет дана од дана закључивања уговора о факторингу обавјести дужника о извршеном преносу потраживања на фактора, осим када уступилац задржава право наплате потраживања у своје име и за рачун фактора.

(3) Обавјештење о преносу потраживања обавезно се сачињава у писаној форми и садржи информације о закљученом уговору о факторингу, податке о фактору којем је дужник обавезан да изврши плаћање, као и упутство за плаћање.

Плаћање аванса

Члан 14.

(1) Након закључивања уговора о факторингу фактор је дужан да исплати уступеоцу аванс у уговореном року и износу за свако појединачно пренесено потраживање.

(2) Ако рок за уплату аванса није уговорен, онда се сматра да је рок за уплату аванса три дана од дана потписивања уговора о факторингу којим се врши пренос потраживања.

(3) У случају да фактор не исплати аванс у уговореном року, уступилац има право на једностранни раскид уговора о факторингу, о чему је дужан одмах да обавјести дужника.

Наплата потраживања

Члан 15.

(1) Потраживање на основу уговора о факторингу фактор наплаћује у своје име и за свој рачун, осим у случају када уступилац задржава право наплате потраживања у своје име и за рачун фактора.

(2) Фактор је дужан да одмах, а најкасније у року од три дана од дана наплате потраживања од дужника, исплати уступеоцу преостали дио уговореног износа.

(3) У случају када уступилац задржава право наплате потраживања у своје име и за рачун фактора, уступилац је дужан да одмах, а најкасније у року од три дана од дана наплате потраживања од дужника, изврши обавезе према фактору у складу са уговором о факторингу.

(4) Ако је дужник платио уступеоцу, иако је био обавјештен о преносу потраживања на фактора, уступилац мора такву уплату пренијети фактору одмах, а најкасније у року од три дана.

Извршне исправе

Члан 16.

Извршне исправе у поступку наплате потраживања фактора од дужника су:

1) рачун или фактура са потписаном отпремницом, доставницом, пријемницом или другим писаним доказом о извршеној испоруци робе или извршеној услузи,

2) уговор о факторингу,

3) обавјештење дужнику о насталој обавези према фактору.

Затезна камата

Члан 17.

(1) У случају да дужник није измирио своју обавезу о року доспијећа, обрачунава се затезна камата која припада фактору код факторинга без права регреса, односно уступеоцу код факторинга са правом регреса, осим ако уговором о факторингу није другачије предвиђено.

(2) Ако уступилац не пренесе наплаћени износ од дужника фактору у року из члана 15. став 3. овог закона, затезна камата пада на терет уступеоца.

(3) Ако фактор не пренесе преостали наплаћени износ од дужника уступеоцу у року из члана 15. став 2. овог закона, затезна камата пада на терет фактора.

Одговорност уступеоца

Члан 18.

(1) Уступилац је одговоран фактору за основаност и вриједност потраживања која су предмет уговора о факторингу.

(2) Уступилац гарантује фактору да је пренесено потраживање ослобођено залога, приговора, терета и осталих права трећих лица, односно да је по свим основама неспорно, осим ако другачије није уговорено.

(3) Ако је уговорен факторинг без права регреса, а пренесено потраживање је оптерећено залогом, односно ако је на било који начин оспорено од дужника или трећег лица, фактор има право регреса од уступеоца у случају да уговором о факторингу није искључена гаранција уступеоца из става 2. овог члана.

Обавезе фактора**Члан 19.**

Фактор је дужан да:

- 1) води уредну и ажурну евиденцију уступилаца и откупљених потраживања,
- 2) савјесно и са пажњом доброг привредника управља откупљеним потраживањима.

Пренос потраживања са фактора на други фактор**Члан 20.**

У случају да уговором о факторингу није другачије дефинисано, сматра се да је даљи пренос потраживања са фактора на други фактор дозвољен у складу са одредбама овог закона.

ГЛАВА IV**УСЛОВИ ЗА ОСНИВАЊЕ, ПОСЛОВАЊЕ И ПРЕСТАНАК РАДА ДРУШТВА ЗА ФАКТОРИНГ****Друштво за факторинг****Члан 21.**

(1) Друштво за факторинг је привредно друштво које се оснива у форми акционарског друштва или друштва са ограниченом одговорношћу са сједиштем у Републици Српској.

(2) Друштво за факторинг могу основати домаћа и страна правна лица, као и физичка лица.

(3) Дјелатност факторинга може обављати друштво за факторинг које је добило дозволу Комисије за обављање дјелатности факторинга.

(4) Право да обавља дјелатност факторинга друштво за факторинг стиче уписом у регистре код Комисије.

(5) Друштво за факторинг обавља дјелатност факторинга као основну (претежну) дјелатност.

(6) Друштво за факторинг може обављати и помоћне дјелатности које су везане за основну дјелатност, а које не утичу негативно на њено обављање, као што су: услуге наплате мјеница или дугова, прикупљање и обрада информација о кредитима физичких лица и пословних субјеката, откуп осталих потраживања у складу са законом којим се уређују облигациони односи и слично.

Основни капитал**Члан 22.**

(1) Износ уплаћеног основног капитала друштва за факторинг је најмање 250.000 КМ и његова уплата је обавезно у цијелости у новцу, приликом оснивања.

(2) Друштво за факторинг дужно је да у свом пословању одржава прописани износ капитала који не може бити мањи од износа утврђеног у ставу 1. овог члана.

(3) Друштво за факторинг дужно је да, без одгађања, обавијести Комисију о смањењу капитала испод износа основног капитала из става 1. овог члана.

Услови за издавање дозволе за обављање дјелатности факторинга**Члан 23.**

Комисија издаје дозволу за обављање дјелатности факторинга ако су испуњени следећи услови:

1) да је обезбјеђена транспарентна власничка структура друштва за факторинг и финансијска способност оснивача друштва за факторинг, која се доказује одговарајућом документацијом,

2) ако оснивачи друштва за факторинг, односно лица која ће имати квалификовано учешће у друштву за факторинг имају добру пословну репутацију и углед, одговарајуће финансијско, односно имовинско стање и задовољавају критеријуме прописане овим законом за стицање квалификованог учешћа у друштву за факторинг, ако такво учешће постоји,

3) да је обезбјеђен минимални износ основног капитала прописан овим законом, а чије поријекло је јасно и несумњиво,

4) ако лица предложена за чланове управног одбора и директора имају добру пословну репутацију и углед, одговарајуће квалификације и испуњавају друге услове прописане овим законом и прописима Комисије,

5) да је израђен пословни и финансијски план за прве три године рада друштва за факторинг, који се заснива на опрезним претпоставкама и реалним процјенама,

6) да је предвиђена одговарајућа кадровска, организациона и техничка оспособљеност друштва за факторинг, са јасно дефинисаним и усклађеним одговорностима у друштву за факторинг,

7) да је предвиђен одговарајући систем управљања ризицима којима би друштво за факторинг могло бити изложено у свом пословању.

Дозвола за обављање дјелатности факторинга**Члан 24.**

(1) Оснивачи друштва за факторинг, уз захтјев за издавање дозволе за обављање дјелатности факторинга, дужни су да приложе следеће:

1) оснивачки акт друштва за факторинг потписан од свих оснивача,

2) листу оснивача друштва за факторинг, њихове идентификационе податке и податке о пословној репутацији, финансијском и имовинском стању, а за правна лица и ревидиране финансијске извјештаје за посљедње три године,

3) овјерену изјаву оснивача, односно власника о износу њихових акција, односно удјела у друштву за факторинг,

4) документацију којом се утврђује директно или индиректно власништво физичких или правних лица стичалаца квалификованог учешћа, ако такво учешће постоји,

5) листу повезаних лица друштва за факторинг,

6) доказ о уплати средстава основног капитала,

7) јасан и несумњив доказ о поријеклу основног капитала,

8) пословни и финансијски план за прве три године рада друштва за факторинг, организациону шему друштва, те податке о структури запослених,

9) податке и доказе о испуњености услова лица предложених за чланове управног одбора и директора друштва за факторинг,

10) опис организовања система управљања ризицима,

11) осталу документацију коју пропише Комисија.

(2) Дозвола за обављање дјелатности факторинга издаје се на неодређено вријеме и није преносива на друга лица.

(3) Друштво за факторинг дужно је да током свог пословања обезбјеђује испуњеност свих услова под којима је издата дозвола за обављање дјелатности факторинга.

(4) Друштво за факторинг дужно је да одмах информисе Комисију о свакој промјени података из става 1. овог члана, најкасније у року од осам дана од дана настанка промјене података.

(5) Друштво за факторинг дужно је да у случају реорганизације и добровољне ликвидације претходно прибави сагласност Комисије.

(6) Комисија доноси акт којим прописује документацију која се прилаже уз захтјев за издавање дозволе за обављање дјелатности факторинга.

Издавање дозволе за обављање дјелатности факторинга**Члан 25.**

(1) Комисија рјешењем одлучује о захтјеву за издавање дозволе за обављање дјелатности факторинга у року од 60 дана од дана пријема уредног захтјева.

(2) Друштво за факторинг подноси пријаву за упис у регистар пословних субјеката најкасније у року од 30 дана од дана добијања дозволе за обављање дјелатности факторинга.

(3) У регистар пословних субјеката уписују се све пословне јединице друштва за факторинг у складу са прописима којим се уређује регистрација пословних субјеката.

Престанак важења дозволе за обављање дјелатности факторинга

Члан 26.

(1) Дозвола за обављање дјелатности факторинга престаје да важи:

1) одузимањем дозволе за обављање дјелатности факторинга,

2) ако друштво за факторинг није поднијело пријаву за упис у регистар пословних субјеката у року од 30 дана од дана добијања дозволе за обављање дјелатности факторинга,

3) ако друштво за факторинг не почне са обављањем дјелатности у року од шест мјесеци од дана издавања дозволе за обављање дјелатности факторинга,

4) ако друштво за факторинг престане да обавља дјелатност шест или више мјесеци у континуитету,

5) на захтјев друштва за факторинг,

6) отварањем стечајног, односно ликвидационог поступка над друштвом за факторинг.

(2) Ако наступе разлози за престанак важења дозволе за рад из става 1. т. 2) до 6) овог члана, Комисија доноси рјешење којим се утврђује да је дозвола за обављање дјелатности факторинга престала да важи.

Оснивање пословне јединице у Републици Српској привредног друштва са сједиштем у Босни и Херцеговини, а изван Републике Српске

Члан 27.

(1) Привредно друштво са сједиштем у Босни и Херцеговини, а изван Републике Српске које има дозволу од органа надлежног за надзор дјелатности факторинга може да послује у Републици Српској искључиво путем пословне јединице.

(2) Привредно друштво из става 1. овог члана које намјерава да обавља дјелатност факторинга путем пословне јединице у Републици Српској дужно је да поднесе захтјев Комисији, уз који доставља:

1) доказ о регистрацији привредног друштва код надлежног органа,

2) дозволу, одобрење или други акт органа надлежног за надзор дјелатности факторинга, којим се потврђује испуњеност услова за преузимање обавеза које настану у пословању пословне јединице у Републици Српској,

3) одлуку надлежног органа привредног друштва о оснивању пословне јединице у Републици Српској, која садржи: назив, адресу и дјелатност пословне јединице и лично име заступника са обимом овлашћења,

4) план пословања пословне јединице за прве три године пословања,

5) другу документацију, у складу са прописом Комисије.

(3) Пословна јединица из става 1. овог члана може почети са обављањем дјелатности факторинга у Републици Српској по добијању сагласности Комисије и упису у регистар Комисије.

(4) Пословна јединица оснива се и послује у складу са овим законом и прописима којима се уређује пословање привредних друштва.

(5) Све пословне јединице које је друштво за факторинг из става 1. овог члана основало у Републици Српској сматрају се једном пословном јединицом у смислу извјештавања и праћења од Комисије и других надлежних органа.

(6) Комисија доноси акт којим прописује документацију која се доставља уз захтјев из става 2. овог члана, као и врсту података, рокове и начин на који пословне јединице из овог члана извјештавају Комисију.

Оснивање пословне јединице изван Републике Српске

Члан 28.

(1) Друштво за факторинг које намјерава да обавља дјелатност факторинга путем пословне јединице изван Републике Српске дужно је да прибави сагласност Комисије.

(2) Комисија доноси акт којим прописује услове и документацију којом се доказује испуњеност услова за добијање сагласности за обављање дјелатности факторинга путем пословне јединице изван Републике Српске.

Регистар друштава за факторинг и пословних јединица

Члан 29.

(1) Комисија води Регистар друштава за факторинг и пословних јединица (у даљем тексту: Регистар), који представља евиденцију друштава за факторинг са сједиштем у Републици Српској и пословних јединица из члана 27. овог закона.

(2) Регистар садржи податке о пословном имену и сједишту друштва, лицима овлашћеним за заступање, њиховим функцијама и отварању ликвидационог или стечајног поступка, као и податке о адресама пословних јединица и лицима овлашћеним за њихово заступање.

(3) Подаци о друштвима за факторинг којима је одузета дозвола за обављање дјелатности факторинга воде се у архиви Регистра.

(4) Подаци о пословном имену и сједишту друштва за факторинг, лицима овлашћеним за заступање друштва, податке о адресама пословних јединица и лицима овлашћеним за њихово заступање уписују се у Регистар на основу рјешења о упису у судски регистар.

(5) Подаци о отварању поступка ликвидације, односно стечаја над друштвом за факторинг са сједиштем у Републици Српској уписују се у Регистар на основу рјешења о отварању ликвидационог, односно стечајног поступка.

(6) Подаци из Регистра објављују се на интернет страници Комисије.

Стицање квалификованог учешћа

Члан 30.

(1) Правно или физичко лице које намјерава стећи квалификовано 10% учешћа у друштву за факторинг дужно је да за стицање, на основу којег, директно или индиректно, стиче то учешће у друштву за факторинг, поднесе Комисији писмени захтјев за издавање сагласности.

(2) У поступку одлучивања о издавању претходне сагласности за стицање квалификованог учешћа у друштву за факторинг, Комисија посебно цијени подобност и финансијско стање подносиоца захтјева, његове управљачке способности и утицај на друштво за факторинг на основу следећих критеријума:

1) пословне репутације и угледа подносиоца захтјева,

2) финансијског стања подносиоца захтјева и његовог утицаја на пословање друштва за факторинг уколико се сагласност изда,

3) могућности друштва за факторинг да испуњава услове прописане овим законом и подзаконским прописима,

4) постојања оправданих разлога за сумњу да се у вези са стицањем квалификованог учешћа спроводи или намјерава спровести прање новца или финансирање терористичких активности, или да то стицање може утицати на повећање ризика од прања новца или финансирања терористичких активности, у складу са прописима о спречавању прања новца и финансирања терористичких активности.

(3) Лице које је стекло квалификовано учешће у друштву за факторинг дужно је да добије претходну сагласност Комисије за свако даље, директно или индиректно, повећање учешћа у капиталу или гласачким правима, којим се стиче или прелази 20%, 33% и 50% учешћа у капиталу или гласачким правима у друштву за факторинг.

(4) Лице које је добило претходну сагласност Комисије из ст. 1. и 3. овог члана дужно је да у року од шест мјесеци од дана доношења рјешења о давању претходне сагласности стекне квалификовано учешће у друштву за факторинг и о томе обавијести Комисију у року од 15 дана од дана стицања.

(5) Сагласност за стицање квалификованог учешћа престаје да важи истеком рока за стицање из става 4. овог члана, а лице које је добило сагласност, а није почело или није довршило стицање до нивоа учешћа за које је добило сагласност, дужно је да прибави нову сагласност ако намјерава да настави стицање.

(6) Лице са квалификованим учешћем у друштву за факторинг, које намјерава да продајом или на други начин смањи учешће у капиталу или гласачким правима у друштву за факторинг испод нивоа учешћа из ст. 1. и 3. овог члана за које је добило сагласност Комисије, дужно је да о својој намјери одмах обавијести Комисију.

(7) Комисија доноси акт којим прописује поступак и начин процјене испуњености критеријума за стицање квалификованог учешћа, те документацију и податке којима се то доказује.

Додатни подаци и документација за издавање сагласности за стицање квалификованог учешћа

Члан 31.

(1) Осим прописане документације за издавање сагласности за стицање квалификованог учешћа, Комисија може током поступка обраде захтјева затражити и друге податке, односно документацију коју оцијени потребном за одлучивање о издавању сагласности, укључујући информације прописане законом којим се уређује спречавање прања новца и финансирања терористичких активности, а коју прикупљају обвезници тог закона.

(2) Комисија ће приликом одлучивања о издавању сагласности за стицање квалификованог учешћа испитати изворе средстава којима подносилац захтјева намјерава стећи квалификовано учешће у друштву за факторинг.

(3) Комисија може, ради прибављања информација потребних за одлучивање о давању сагласности за стицање квалификованог учешћа, обавити провјеру података које је доставио подносилац захтјева за стицање квалификованог учешћа у друштву за факторинг.

Стицање квалификованог учешћа без сагласности

Члан 32.

(1) Лице може и без претходне сагласности Комисије стећи квалификовано учешће из члана 30. овог закона ако је учешће у друштву за факторинг стекло наслеђивањем, правним сљедбеништом или другим стицањем независним од воље стицаоца.

(2) Лицу које је квалификовано учешће стекло на начин из става 1. овог члана није дозвољено да врши утицај на управљање друштвом за факторинг у којем је стекло учешће или на пословну политику тог друштва за факторинг, као ни остваривање гласачких права изнад нивоа гласачких права које је имало прије стицања, односно повећања квалификованог учешћа, и права на исплату дивиденде или расподјелу добити по основу тако стеченог учешћа до прибављања сагласности Комисије на то стицање.

(3) Лице из става 1. овог члана дужно је да у року од 30 дана од дана стицања квалификованог учешћа поднесе захтјев Комисији за издавање накнадне сагласности на стицање или да је обавијести да је смањило учешће у друштву за факторинг.

Правне посљедице стицања квалификованог учешћа без сагласности

Члан 33.

(1) Ако лице стекне квалификовано учешће из члана 30. ст. 1. и 3. овог закона без претходне сагласности Комисије или ако не поднесе захтјев за издавање накнадне сагласности из члана 32. став 3. овог закона или захтјев за издавање накнадне сагласности буде одбијен, Комисија рјешењем налаже том лицу да прода учешће стечено без сагласности и достави доказ о продаји, а ако му је познато и податке о купцу.

(2) Комисија рјешењем из става 1. овог члана одређује рок за продају, који не може бити краћи од три мјесеца нити дужи од девет мјесеци.

(3) Рјешење из става 1. овог члана доставља се лицу којем се налаже продаја учешћа, друштву за факторинг у којем је лице стекло акције или удјеле и правном лицу овлашћеном за обављање послова јединствене евиденције хартија од вриједности.

(4) Друштво за факторинг дужно је да:

1) обезбиједи да стицалац квалификованог учешћа из става 1. овог члана не остварује права из акција или удјела за које је дат налог за продају,

2) извјештава Комисију о промјенама акционара или чланова у периоду од пријема рјешења из става 1. овог члана до истека рока одређеног за продају акција или удјела.

Одузимање сагласности за стицање квалификованог учешћа

Члан 34.

(1) Комисија одузима сагласност за стицање квалификованог учешћа у друштву за факторинг ако:

1) је стицаоцу квалификованог учешћа дата сагласност на основу неистинитих, нетачних и података који доводе у заблуду,

2) оцијени да стицалац квалификованог учешћа више не испуњава критеријуме прописане чланом 30. овог закона.

(2) У случају из става 1. овог члана, лице којем је одузета сагласност за стицање квалификованог учешћа нема право гласа из акција или удјела за које му је одузета сагласност.

(3) У случају из става 2. овог члана, Комисија ће наложити продају стечених акција или удјела за које је лицу које је стекло квалификовано учешће у друштву за факторинг одузета сагласност за стицање квалификованог учешћа.

(4) Трошкове продаје акција или удјела из става 3. овог члана сноси лице којем је одузета сагласност за стицање квалификованог учешћа.

Извјештавање Комисије

Члан 35.

(1) Друштво за факторинг дужно је да извјештава Комисију о:

1) сазивању скупштине и свим одлукама прихваћеним на скупштини,

2) имаоцима акција или удјела друштва за факторинг, те стицању, односно повећању и смањењу квалификованог учешћа у друштву за факторинг, планираном отварању, пресељењу, затварању или привременом престанку рада пословне јединице, односно другим организационим промјенама,

3) улагањима на основу којих је друштво за факторинг директно или индиректно стекло квалификовано учешће у другом правном лицу, као и о сваком даљем улагању у то правно лице,

4) промјенама у структури капитала,

5) престанку обављања појединих послова друштва за факторинг,

6) другим чињеницама и околностима које се односе на друштво за факторинг.

(2) Друштво за факторинг дужно је да, на захтјев Комисије, достави извјештај и информације о свим пословима битним за вршење надзора.

(3) Комисија доноси акт којим прописује структуру, садржај, начин и рокове достављања извјештаја из овог члана.

Обавеза достављања података Комисији и другим органима

Члан 36.

Друштво за факторинг је дужно да податак који представља пословну тајну, у складу са законом и актима друштва, достави Комисији, правосудном или управном органу ако они то захтијевају у извршавању својих надзорних и других јавних овлашћења, у складу са овим законом и другим прописима, или када објављивање тајног податка писмено одобри лице на које се податак односи.

ГЛАВА V УПРАВЉАЊЕ ДРУШТВОМ ЗА ФАКТОРИНГ

Органи друштва за факторинг

Члан 37.

Друштво за факторинг има:

- 1) скупштину
- 2) управни одбор,
- 3) директора.

Састав управног одбора

Члан 38.

(1) Управни одбор друштва за факторинг има најмање три члана.

(2) Мање од половине чланова управног одбора друштва за факторинг могу бити извршни директори.

(3) Члановима управног одбора који нису извршни директори није дозвољено да воде послове друштва за факторинг.

(4) Исто лице може бити запослено или бити члан управног одбора само у једном друштву за факторинг.

(5) Функцију члана управног одбора друштва за факторинг не може обављати лице које је повезано са правним лицем у којем друштво за факторинг има више од 5% гласачких права или учешћа у капиталу.

(6) Функцију члана управног одбора друштва за факторинг може обављати лице које за обављање те функције добије сагласност Комисије.

Услови за члана управног одбора

Члан 39.

(1) За члана управног одбора друштва за факторинг може бити именовано лице које испуњава следеће услове:

1) има одговарајуће стручно знање, искуство и лична својства која га чине достојним за обављање функције члана управног одбора друштва за факторинг,

2) није било члан органа друштва за факторинг, односно другог привредног друштва када је над њим отворен стечајни поступак, односно донесена одлука о ликвидацији или којем је одузета дозвола за рад, осим ако то лице, као члан друштва, својим актима и радњама није утицало или није могло утицати на настанак стечаја, ликвидације или одузимање дозволе за рад, а што цијени Комисија,

3) није члан управе, односно прокуриса другог привредног друштва,

4) има добру пословну репутацију и углед,

5) није правоснажно осуђено за кривично дјело на безусловну казну затвора или није правоснажно осуђено за кривично дјело из области привредног и финансијског криминала или се против тог лица не води поступак за ова дјела или којем није четири или више пута у последње четири године изречена мјера за исти прекршај прописан овим законом,

6) нема изречену мјеру забране вршења позива, дјелатности или дужности за вријеме док траје та забрана.

(2) Услови стручног знања и искуства из става 1. тачка 1) овог члана испуњени су ако лице има најмање три године искуства на руководећим положајима у финансијским институцијама.

(3) Сматра се да лице има лична својства која га чине достојним за обављање функције члана управног одбора ако се, на основу његовог досадашњег понашања, може оправдано закључити да ће поштено и савјесно обављати функцију члана управног одбора друштва за факторинг.

(4) Податке из става 1. т. 5) и 6) овог члана Комисија прибавља од кандидата за члана управног одбора или из казнене евиденције.

(5) Комисија доноси акт којим:

1) разрађује услове за обављање функције члана управног одбора друштва за факторинг и директора,

2) прописује поступак издавања сагласности и документацију која се прилаже уз захтјев за издавање сагласности за обављање функције члана управног одбора и директора.

Надлежности и дужности управног одбора

Члан 40.

(1) Поред надлежности које има управни одбор у складу са законом којим се уређује пословање привредних друштава, управни одбор друштва за факторинг има и надлежности да:

1) усваја пословну политику, финансијски план пословања и организацију система интерне контроле на приједлог директора,

2) разматра извјештај службе интерне ревизије,

3) разматра налазе Комисије, пореских органа или других органа у поступку контроле над друштвом за факторинг,

4) провјерава годишње и друге финансијске извјештаје друштва за факторинг и о томе сачињава извјештај у писаној форми скупштини друштва за факторинг,

5) одлучује о другим питањима утврђеним овим законом.

(2) Управни одбор друштва за факторинг без одгађања обавјештава Комисију о:

1) угроженој ликвидности или адекватности капитала друштва за факторинг,

2) наступању разлога за престанак важења или одузимање дозволе за обављање дјелатности факторинга,

3) надоградњи информационог система друштва за факторинг,

4) пословним резултатима и другим догађајима који могу значајно утицати на пословање друштва за факторинг.

(3) Чланови управног одбора друштва за факторинг одговарају друштву за штету која је настала као последица чињења, нечињења или пропуштања испуњења својих дужности, осим ако докажу да су при испуњавању дужности у надзору над управљањем друштвом поступали професионално, с пажњом доброг стручњака.

Директор

Члан 41.

(1) Друштво за факторинг обавезно има најмање једног директора.

(2) Директор је дужан да води послове друштва за факторинг у Републици Српској.

(3) Обавезно је да директор друштва за факторинг буде у радном односу у друштву за факторинг са пуним радним временом.

(4) Најмање један од директора друштва за факторинг дужан је да има пребивалиште на територији Републике Српске или Босне и Херцеговине, те да посједује знање једног од језика који су у службеној употреби у Републици

Српској, које је примјерено за обављање дужности директора друштва за факторинг.

(5) На директора друштва за факторинг сходно се примјењују одредбе члана 38. ст. 4. и 5. овог закона.

(6) За директора друштва за факторинг може се именовати лице које испуњава услове за именовање члана управног одбора из члана 39. овог закона.

Издавање сагласности за директора и члана управног одбора

Члан 42.

(1) Функцију директора друштва за факторинг може да обавља лице које за обављање те функције добије сагласност Комисије.

(2) Уз захтјев за издавање сагласности из става 1. овог члана, друштво за факторинг обавезно прилаже:

1) доказе о испуњавању услова за директора друштва за факторинг из члана 41. став 6. овог закона,

2) одлуку управног одбора друштва за факторинг о именовању директора друштва за факторинг,

3) програм вођења послова друштва за факторинг.

(3) Кандидат за директора друштва за факторинг у поступку одлучивања о издавању сагласности дужан је да Комисији представи програм вођења послова друштва за факторинг.

(4) Комисија одбија захтјев за издавање сагласности за обављање функције директора друштва за факторинг ако:

1) кандидат не испуњава услове за директора друштва за факторинг из члана 41. став 6. овог закона,

2) из података са којима располаже произлази да би могао, због дјелатности и послова које кандидат за директора друштва за факторинг обавља, односно због радњи које је починио, угрозити пословање друштва за факторинг у складу са правилима о управљању ризицима.

(5) Комисија од надлежних органа може тражити податке потребне за процјену да ли кандидат испуњава услове за директора друштва за факторинг.

(6) Управни одбор друштва за факторинг дужан је да обавијести Комисију о томе да је лицу престала функција директора друштва за факторинг у року од пет радних дана од престанка функције.

(7) У случају из става 6. овог члана, Комисија издаје рјешење којим се утврђује да је сагласност за директора друштва за факторинг престала да важи.

(8) На давање сагласности за обављање функције члана управног одбора друштва за факторинг сходно се примјењују ст. 1, 2, 4, 5, 6. и 7. овог члана.

Дужности директора

Члан 43.

(1) Директор друштва за факторинг дужан је да, без одгађања, у писаној форми, обавијести управни одбор друштва за факторинг:

1) ако је угрожена ликвидност или адекватност капитала друштва,

2) ако су наступили разлози за престанак важења или одузимање дозволе за обављање дјелатности факторинга,

3) ако се финансијски положај друштва за факторинг промијени тако да друштво не испуњава услове у погледу минималног капитала из члана 22. овог закона,

4) о разлозима неиспуњавања пословне политике,

5) о налазима Комисије, пореских органа и других надзорних органа у поступку надзора над друштвом за факторинг.

(2) Директор друштва за факторинг дужан је да, без одгађања, у писаној форми, обавијести управни одбор друштва за факторинг и Комисију о:

1) свом именовању, односно да му је престала функција у органима управљања или надзора других правних лица,

2) правним пословима на основу којих је, директно или индиректно, он сам или члан његове породице стекао акције, односно удјеле правног лица, на основу којих заједно са члановима породице у том правном лицу стиче или повећава квалификовано учешће, односно да се њихов удио смањило испод границе квалификованог учешћа.

Одузимање и престанак важења сагласности за обављање функције директора и члана управног одбора

Члан 44.

(1) Комисија одузима сагласност за обављање функције директора ако:

1) је сагласност добијена на основу нетачне и неистините документације или неистинито датих података битних за обављање те функције,

2) директор више не испуњава услове прописане овим законом и прописима Комисије.

(2) Комисија може одузети сагласност за обављање функције директора ако:

1) је директор прекршио своје дужности због чега је угрозил ликвидност или солвентност друштва за факторинг,

2) није обезбиједио спровођење или није спровео мјере надзора које је наложила Комисија.

(3) Ако Комисија одузме сагласност за обављање функције директора, скупштина је дужна да одмах, а најкасније у року од пет дана од дана одузимања сагласности, донесе одлуку о разрјешењу директора и именује новог директора за вршиоца дужности.

(4) Сагласност за обављање функције директора престаје да важи ако:

1) лице у року од шест мјесеци од дана издавања сагласности не буде именовано или не ступи на дужност директора или

2) лицу истекне уговор о раду у друштву за факторинг, и то на дан истека уговора.

(5) Ради спровођења поступака из овог члана, Комисије обавља контролу рада директора у обиму и на начин који омогућава провјеравање чињеница и околности из ст. 1. и 2. овог члана.

(6) Одредбе овог члана сходно се примјењују на одузимање и престанак важења сагласности за обављање функције члана управног одбора друштва за факторинг.

ГЛАВА VI

УПРАВЉАЊЕ РИЗИЦИМА, ФИНАНСИЈСКО ИЗВЈЕШТАВАЊЕ И РЕВИЗИЈА

Управљање ризицима

Члан 45.

(1) Друштво за факторинг дужно је да успостави свеобухватан и ефикасан систем управљања ризицима на начин да:

1) донесе одговарајуће стратегије, политике и процедуре за управљање ризицима,

2) успостави процесе и поступке за управљање ризицима, који обухватају идентификовање, мјерење или процјену и праћење ризика,

3) успостави одговарајућу организацију послова за ефикасно спровођење процеса и поступака управљања ризицима са јасно дефинисаним овлашћењима и одговорностима унутар друштва за факторинг, којим се врши недвосмислена подјела послова,

4) обезбиједи извјештавање о ризицима којима је друштво за факторинг изложено или би могло бити изложено током свог пословања.

(2) Комисија доноси акт којим разрађује критеријуме и начин управљања ризицима.

Интерна ревизија

Члан 46.

(1) Друштво за факторинг обавезно има интерну ревизију.

(2) Друштво за факторинг дужно је да организује спровођење интерне ревизије, која независно и објективно процјењује систем унутрашњих контрола, даје независно и објективно стручно мишљење за унапређење пословања, ради побољшања пословања друштва за факторинг, уводећи системски и мултидисциплинаран приступ процјењивању и побољшању управљања ризицима, контроле и корпоративног управљања.

Спречавање прања новца и финансирања терористичких активности

Члан 47.

Друштво за факторинг дужно је да у свом пословању извршава обавезе и задатке, као и да предузима мјере и радње дефинисане прописима којим се уређује спречавање прања новца и финансирања терористичких активности.

Вођење пословних књига и финансијских извјештаја

Члан 48.

(1) Друштво за факторинг дужно је да уредно, ажурно и континуирано води пословне књиге и сачињава књиговодствене исправе, вреднује имовину и обавезе, сачињава и објављује своје финансијске извјештаје у складу са овим законом и прописима којима се уређују рачуноводство и ревизија.

(2) Друштво за факторинг дужно је да књиговодствене исправе, пословне књиге и финансијске извјештаје води на начин да истинито и објективно приказују његово пословање и финансијско стање, на основу којих се може у било које вријеме провјерити да ли друштво за факторинг послује у складу са прописима и стандардима струке.

(3) Друштво за факторинг и уступилац дужни су да, на основу документације из члана 5. овог закона, у својим књиговодствима изврше одговарајућа књижења и чувају их и архивирају у складу са овим законом и прописима којима се уређују рачуноводство и ревизија.

Спољна ревизија

Члан 49.

(1) Годишњи финансијски извјештаји друштва за факторинг подлијежу обавези спољне ревизије.

(2) Ради обављања годишње ревизије финансијских извјештаја из става 1. овог члана, друштво за факторинг дужно је да ангажује привредно друштво за ревизију.

(3) Ревизија из става 1. овог члана спроводи се у складу са овим законом и прописима којима се уређују рачуноводство и ревизија.

(4) Привредно друштво за ревизију дужно је да, на захтјев Комисије, достави додатне информације у вези са обављеном ревизијом.

Избор привредног друштва за ревизију

Члан 50.

(1) Скупштина друштва за факторинг дужна је да изабере привредно друштво за ревизију, најкасније до 30. септембра текуће године, које ће обавити ревизију финансијских извјештаја за ту годину.

(2) Друштво за факторинг дужно је да одлуку о избору привредног друштва за ревизију достави Комисији у року од осам дана од дана доношења одлуке.

Обавезе друштва за факторинг по извјештају привредног друштва за ревизију

Члан 51.

(1) Ако су у извјештају привредног друштва за ревизију утврђене неправилности у пословању друштва за факто-

ринг, друштво за факторинг дужно је да те неправилности отклони и о томе обавијести Комисију.

(2) Ако друштво за факторинг не отклони неправилности из става 1. овог члана, Комисија ће предузети мјере прописане овим и другим законима.

Достављање финансијских извјештаја

Члан 52.

(1) Друштво за факторинг дужно је да Комисији достави годишње финансијске извјештаје најкасније до посљедњег дана фебруара текуће године за претходну годину, а извјештаје привредног друштва за ревизију у року од четири мјесеца од истека године на коју се извјештаји односе.

(2) Ако Комисија утврди да привредно друштво за ревизију није обавило ревизију финансијских извјештаја друштва за факторинг у складу са одредбама овог и других закона, подзаконским актима донесеним на основу тих закона, прописима из области ревизије и правилима ревизорске струке или када обављеним надзором пословања друштва за факторинг или на други начин утврди да мишљење о финансијским извјештајима друштва за факторинг није засновано на истинитим и објективним чињеницама, Комисија може одбити ревизорски извјештај и захтијевати од друштва за факторинг да друго привредно друштво за ревизију обави ревизију о трошку друштва за факторинг.

ГЛАВА VII

НАДЗОР НАД ОБАВЉАЊЕМ ПОСЛОВА ФАКТОРИНГА

Надзорни органи

Члан 53.

(1) Надзор над пословањем друштава за факторинг врши Комисија.

(2) Надзор над обављањем послова факторинга од Инвестиционо-развојне банке Републике Српске и другог привредног друштва из члана 4. став 4. овог закона врши Комисија.

(3) Надзор над банкама које обављају послове факторинга врши Агенција за банкарство Републике Српске (у даљем тексту: Агенција).

(4) Комисија и Агенција у поступку надзора сходно примјењују прописе којима су утврђене њихове надлежности.

(5) Комисија доноси акт којим прописује поступак надзора друштава за факторинг у складу са овим законом.

Овлашћења Комисије

Члан 54.

(1) Комисија је овлашћена да врши непосредни и посредни надзор над пословањем друштава за факторинг, при чему је, у случају непосредног надзора, дужна обавијести друштво за факторинг најмање седам дана прије почетка вршења надзора.

(2) Изузетно од става 1. овог члана, Комисија може одлучити да се непосредни надзор врши без обавјештавања друштва за факторинг, уколико процијени да би његовим обавјештавањем била угрожена сврха непосредног надзора и у том случају се обавјештење о непосредном надзору уручује надзираном лицу непосредно прије почетка надзора.

(3) Надзор из става 1. овог члана врши овлашћено лице Комисије:

1) увидом у финансијске и друге извјештаје, пословну документацију, те остале податке и евиденције које је друштво за факторинг или друго лице обавезно водити или достављати Комисији, као и надзор над информационим системом и технологијама које омогућавају рад информационог система у обиму потребном за вршење надзора, на начин и у роковима у складу са одредбама овог и других закона и прописима Комисије,

2) узимањем изјава и изјашњења одговорних лица и за-
послених у друштву за факторинг или другом лицу.

(4) Комисија може овластити привредно друштво за ре-
визију или друго стручно оспособљено лице за обављање
појединих задатака у вези са надзором и у том случају овла-
шћена лица имају једнаке надлежности и дужности као
овлашћено лице Комисије.

(5) С циљем вршења надзора над пословањем друштва
за факторинг, Комисија врши надзор и над:

1) лицем које је повезано лице са друштвом за факто-
ринг,

2) лицем које има квалификовано учешће у друштву за
факторинг.

(6) Ако је за надзор над лицима из става 5. овог члана
надлежан други орган, Комисија у сарадњи са тим органом
врши анализу финансијских извјештаја и пословне доку-
ментације.

(7) Друштво за факторинг дужно је да овлашћеним ли-
цима Комисије:

1) омогући приступ у пословне просторије, те обезбије-
ди одговарајуће просторије и раднике,

2) да на увид и достави тражену документацију и
исправе, у било ком облику, или да им изда копије тих до-
кумената,

3) омогући приступ и увид у електронска и друга сред-
ства комуникације инсталирана код друштва за факторинг,

4) даје изјаве и изјашњења,

5) обезбиједи друге услове потребне за вршење надзо-
ра.

(8) За обављање надзора из овог члана друштво за
факторинг плаћа Комисији накнаду за надзор, чију висину,
начин обрачуна и плаћања прописује Комисија својом
тарифом.

(9) У вршењу својих овлашћења Комисија је дужна да
поступа по закону којим се уређује општи управни посту-
пак, уколико овим законом није другачије прописано.

(10) Одредбе које уређују овлашћења Комисије у врше-
њу непосредног и посредног надзора над пословањем
друштва за факторинг, као и обавезу плаћања накнаде за
вршење надзора Комисије, сходно се примјењују на по-
словне јединице привредног друштва са сједиштем у Босни
и Херцеговини, а изван Републике Српске, а које послују у
Републици Српској.

Управни поступак

Члан 55.

(1) Комисија, на основу надлежности утврђених зако-
ном, рјешава у управним стварима примјењујући одредбе
прописа којима се уређује општи управни поступак, те пра-
вила надзора и струке, ако законом није другачије одређено.

(2) У поступку из става 1. овог члана Комисија одлучује
рјешењем које је коначно.

(3) Против рјешења из става 2. овог члана може се
покренути управни спор, а тужба против рјешења не спре-
чава његово извршење.

(4) У управном спору против рјешења из става 2. овог
члана суд не може у поступку пуне јурисдикције ријешити
управну ствар за чије је рјешавање овим законом утврђена
надлежност Комисије.

(5) Ако суд поништи рјешење Комисије, права тужиоца
ограничавају се на накнаду штете која му је причињена
извршењем тог рјешења.

Мјере надзора

Члан 56.

У надзору над пословањем друштва за факторинг, Ко-
мисија доноси рјешење којим друштву за факторинг може
изрећи следеће надзорне мјере:

1) дати препоруку,

2) изрећи опомену,

3) наложити отклањање незаконитости и неправил-
ности,

4) одредити додатне мјере,

5) одузети дозволу за обављање дјелатности факторин-
га.

Препоруке

Члан 57.

(1) Ако у вршењу надзора над пословањем друштва
за факторинг утврди слабости, недостатке или недослед-
ности у пословању, а које немају значај кршења прописа,
Комисија друштву за факторинг издаје препоруке ради
побољшања пословања, финансијске стабилности и поло-
жаја, као и смањења ризика којима је изложено или може
бити изложено друштво у свом пословању.

(2) Директор је дужан да Комисији достави план, роко-
ве и динамику поступања по препорукама Комисије.

Опомена

Члан 58.

(1) Ако у вршењу надзора над пословањем друштва за
факторинг утврди незаконитости и неправилности, а при-
рода и обим утврђених незаконитости и неправилности не-
мају значајан утицај и штетне посљедице, Комисија може
изрећи опомену друштву за факторинг.

(2) Комисија може опомену јавно објавити.

(3) Опомена Комисије може да садржи и налог да
друштво за факторинг исправи утврђене незаконитости и
неправилности, као и рокове у којима је друштво за фак-
торинг дужно то да учини и динамику обавјештавања Ко-
мисије о предузетим радњама и активностима.

(4) Ако у року из става 3. овог члана друштво за фак-
торинг не поступи по налогу Комисије, Комисија ће издати
рјешење за отклањање утврђених незаконитости и непра-
вилности.

Отклањање незаконитости и неправилности

Члан 59.

(1) Комисија рјешењем налаже друштву за факторинг
да отклони незаконитости и неправилности утврђене у по-
ступку надзора ако:

1) не поступи у складу са препоруком и опоменом из чл.
57. и 58. овог закона,

2) над пословањем друштва за факторинг утврди
кршење прописа које по свом значају и обиму има значајне
штетне посљедице.

(2) Рјешењем којим се налаже отклањање незакони-
тости и неправилности Комисија одређује рок за њихово
отклањање и достављање извјештаја Комисији о предузе-
тим мјерама са одговарајућим доказима да су незакони-
тости и неправилности отклоњене.

(3) Поред извјештаја о предузетим мјерама из става 2.
овог члана, Комисија може наложити друштву за факторинг
и достављање извјештаја привредног друштва за ревизију о
отклањању утврђених недостатака и неправилности.

Додатне мјере

Члан 60.

(1) Комисија одређује друштву за факторинг додатне
мјере у случају да:

1) друштво за факторинг не задовољава минималне
услове капитала из члана 22. овог закона,

2) друштво за факторинг не поступа у складу са рје-
шењем о отклањању незаконитости и неправилности,

3) учестало крши дужности благовременог и правилног
извјештавања или обавјештавања Комисије или ако на дру-
ги начин омета вршење надзора,

4) у другим случајевима када Комисија сматра да је потребно.

(2) Ако наступе околности из става 1. овог члана Комисија може да одреди једну или више сљедећих мјера:

1) наложи управном одбору друштва за факторинг да усвоји план мјера за обезбјеђење минималног капитала друштва за факторинг из члана 22. овог закона;

2) наложи управном одбору друштва за факторинг да сазове скупштину друштва за факторинг, те предложи усвајање сљедећих одлука:

1. одлуку о повећању основног капитала друштва за факторинг новим улозима,

2. одлуку о повећању основног капитала друштва за факторинг из средстава друштва за факторинг,

3. одлуку о покрићу губитка;

3) наложи управном одбору друштва за факторинг да разријеша директора, односно директоре и именује друга лица;

4) забрани друштву за факторинг закључивање нових уговора о факторингу, као и располагање имовином којом управља друштво за факторинг;

5) наложи управном одбору друштва за факторинг да усвоји и спроведе мјере за побољшање система управљања ризицима;

6) наложи друштву за факторинг да у даљем пословању смањи ризике значајне за његово пословање;

7) наложи друштву за факторинг друге мјере које су потребне за спровођење правила бонитетног пословања.

(3) Комисија рјешењем о изрицању мјера утврђује рок за извршење сваке наложене мјере из става 2. овог члана, као и рок за достављање извјештаја и доказа о извршењу наложене мјере.

Одузимање дозволе за обављање дјелатности факторинга

Члан 61.

(1) Комисија одузима друштву за факторинг дозволу за обављање дјелатности факторинга ако:

1) је дозвола добијена на основу неистинитих и нетачних података,

2) друштво за факторинг престане да испуњава прописане услове за добијање дозволе за обављање дјелатности факторинга,

3) пословање друштва за факторинг се не води са пажњом доброг привредника и у складу са добром пословном праксом,

4) друштво за факторинг крши одредбе овог закона, прописа донесених на основу њега или других прописа којих је дужно да се придржава,

5) друштво за факторинг није поступило у складу са наложеном мјером Комисије за отклањање незаконитости и неправилности из члана 59. овог закона или додатном мјером надзора из члана 60. овог закона,

6) је друштво за факторинг прекршило одредбе о привременом и тачном извјештавању Комисије више пута у периоду од три године, или да је на други начин Комисији онемогућавало надзор над својим пословањем,

7) друштво за факторинг обавља послове на начин који може да погорша или угрози његову ликвидности или солвентност,

8) друштво за факторинг није организовало пословање или не води своје пословне књиге или пословне књиге којима управља или административну и другу пословну документацију на начин који у сваком тренутку омогућава проверу послуже ли друштво за факторинг у складу са прописима и правилима о управљању ризицима и у складу са одредбама овог закона, других закона и прописа који су на основу њих донесени,

9) друштво за факторинг не обавља дјелатности у складу са чланом 21. овог закона,

10) наступи разлог за одузимање дозволе за обављање дјелатности факторинга прописан другим одредбама овог закона.

(2) Комисија рјешењем о одузимању дозволе за обављање дјелатности факторинга утврђује датум са којим се одузима дозвола за обављање дјелатности факторинга.

(3) Комисија објављује рјешење о одузимању дозволе за обављање дјелатности факторинга у „Службеном гласнику Републике Српске“ и у једним или више дневних листова доступним на цијелој територији Босне и Херцеговине.

(4) Комисија одмах доставља рјешење о одузимању дозволе за обављање дјелатности факторинга друштву за факторинг и надлежном регистарском суду.

(5) Од дана одузимања дозволе за обављање дјелатности факторинга, друштву за факторинг је забрањено да обавља послове утврђене овим законом, осим послова које у поступку ликвидације, односно стечаја привредног друштва обавља ликвидациони, односно стечајни управник у складу са законима којима се уређују привредна друштва и ликвидациони и стечајни поступак.

Неовлашћено обављање дјелатности факторинга

Члан 62.

(1) Комисија је овлашћена да врши контролу субјеката који обављају дјелатност факторинга без дозволе Комисије.

(2) Комисија је овлашћена да субјекту из става 1. овог члана наложи да престане да обавља дјелатност факторинга и да поднесе пријаву надлежном органу за неовлашћено обављање факторингом.

(3) Комисија је дужна да на својој интернет страници и у средствима јавног информисања објави упозорење о неовлашћеном обављању дјелатности факторинга.

ГЛАВА VIII

КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Прекршаји друштва за факторинг

Члан 63.

(1) Новчаном казном од 5.000 КМ до 25.000 КМ казниће се за прекршај друштво за факторинг ако:

1) факторинг обавља без закљученог уговора о факторингу (члан 10),

2) обавља дјелатност факторинга супротно овом закону (члан 21),

3) не обавијести Комисију о смањењу капитала испод основног капитала дефинисаног овим законом (члан 22. став 3),

4) током свог пословања не обезбјеђује испуњеност свих услова под којима је издата дозвола за обављање дјелатности факторинга (члан 24. став 3),

5) не прибави сагласност Комисије у случају реорганизације и добровољне ликвидације (члан 24. став 5),

6) не поступи у складу са обавезом достављања података Комисији и другим органима (члан 36),

7) функцију члана управног одбора друштва за факторинг врши лице које није добило сагласност Комисије (члан 38. став 6),

8) не успостави свеобухватан систем управљања ризицима (члан 45),

9) не организује интерну ревизију (члан 46),

10) не води пословне књиге и не сачињава финансијске извјештаје (члан 48),

11) не ангажује привредно друштво за ревизију (члан 49. став 2),

12) не омогући овлашћеним лицима Комисије спровођење надзора (члан 54. став 7),

13) не плаћа Комисији накнаду за надзор (члан 54. став 8).

(2) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у друштву за факторинг новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ.

Прекршаји друштва за факторинг

Члан 64.

(1) Новчаном казном од 2.500 КМ до 12.500 КМ казниће се за прекршај друштво за факторинг ако:

1) кореспонденцију не обавља у писаној форми (члан 5. став 2),

2) уговор о факторингу не садржи прописане елементе (члан 11),

3) не извршава обавезе прописане овим законом (члан 19),

4) не информисае Комисију о промјени података (члан 24. ст. 1. и 4),

5) не поднесе пријаву за упис у регистар пословних субјеката (члан 25. став 2),

6) не достави Комисији одлуку о избору привредног друштва за ревизију (члан 50. став 2).

(2) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у друштву за факторинг новчаном казном од 500 КМ до 2.500 КМ.

Прекршаји привредног друштва са сједиштем у Босни и Херцеговини, а изван Републике Српске

Члан 65.

(1) Новчаном казном од 2.500 КМ до 12.500 КМ казниће се за прекршај привредно друштво са сједиштем у Босни и Херцеговини, а изван Републике Српске ако:

1) кореспонденцију не обавља у писаној форми (члан 5. став 2),

2) факторинг обавља без закљученог уговора о факторингу (члан 10),

3) уговор о факторингу не садржи прописане елементе (члан 11),

4) не извршава обавезе прописане овим законом (члан 19),

5) оснује пословну јединицу у Републици Српској без сагласности Комисије (члан 27. став 3),

6) не поступи у складу са обавезом достављања података Комисији и другим органима (члан 36),

7) не омогући овлашћеним лицима Комисије спровођење надзора (члан 54. став 7),

8) не плаћа Комисији накнаду за надзор (члан 54. став 8).

(2) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице новчаном казном од 500 КМ до 2.500 КМ.

Прекршаји члана управног одбора

Члан 66.

Новчаном казном од 500 КМ до 2.500 КМ казниће се за прекршај одговорни члан управног одбора ако:

1) не поступи у складу са обавезом достављања података Комисији и другим органима (члан 36),

2) не извршава дужности и послове које су му у надлежности (члан 40).

Прекршаји других пословних субјеката

Члан 67.

(1) Новчаном казном од 2.500 КМ до 12.500 КМ казниће се за прекршај други пословни субјект ако:

1) закључи уговор о факторингу са различитим факторима (члан 12. став 2),

2) обавља дјелатност факторинга без дозволе Комисије за обављање дјелатности факторинга (члан 21. став 3),

3) стекне квалификовано учешће у друштву за факторинг супротно овом закону (члан 30),

4) као стицалац квалификованог учешћа у друштву за факторинг наслеђивањем, правним сљедбеништвом или другим стицањем независним од воље стицаоца поступи супротно овом закону (члан 32. ст. 2. и 3),

5) Комисији не омогући вршење надзора (члан 54. став 5).

(2) За прекршаје из става 1. овог члана казниће се одговорно лице у другом пословном субјекту новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ.

Прекршаји физичких лица

Члан 68.

Новчаном казном од 1.000 КМ до 5.000 КМ казниће се за прекршај физичко лице ако:

1) стекне квалификовано учешће у друштву за факторинг супротно овом закону (члан 30),

2) као стицалац квалификованог учешћа у друштву за факторинг наслеђивањем, правним сљедбеништвом или другим стицањем независним од воље стицаоца поступи супротно овом закону (члан 32. ст. 2. и 3),

3) не поступи у складу са обавезом достављања података Комисији и другим органима (члан 36).

Прекршајни поступак

Члан 69.

(1) Прекршајни поступак покреће се и води у складу са прописима којима се уређује прекршајни поступак.

(2) Утврђивање одговорности и изрицање мјера у складу са овим законом не искључује утврђивање одговорности и изрицање мјера утврђених другим законима.

(3) Ако друштво за факторинг у свом пословању не извршава обавезе и задатке, као и не предузима мјере и радње дефинисане прописима који уређују спречавање прања новца и финансирања терористичких активности, Комисија предузима мјере и обавјештава надлежне органе о сумњи на прање новца и финансирање терористичких активности, издаје прекршајне налоге или покреће прекршајни поступак у складу са тим законом.

ГЛАВА IX

ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Доношење подзаконских прописа

Члан 70.

Комисија ће донијети подзаконске акте прописане овим законом у року од три мјесеца од дана ступања на снагу овог закона.

Усклађивање са одредбама овог закона

Члан 71.

(1) Правна лица која су на дан ступања на снагу овог закона уписана у судски регистар и обављају послове факторинга настављају пословати као друштва за факторинг према одредбама овог закона.

(2) Правна лица из става 1. овог члана дужна су да у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона ускладе своје пословање са одредбама овог закона.

(3) Ако правна лица из става 1. овог члана не поступе у року и на начин одређен одредбама става 2. овог члана, дужна су да престану обављати послове факторинга и да дјелатност факторинга бришу из судског регистра.

Ступање на снагу

Члан 72.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Српске“.

Број: 02/1-021-1054/20
2. децембра 2020. године
Бањалука

Председник
Народне скупштине,
Недељко Чубриловић, с.р.